

Blekinge Boulevard 2
2630 Taastrup, Danmark
Tlf.: +45 3675 1777
Fax: +45 3675 1403
dh@handicap.dk
www.handicap.dk

Til medlemmerne af Europaudvalget

Taastrup, den 08. juni 2016
Sag 18-2016-00400 – Dok. 257594/mol_dh

Henvendelse til Europaudvalget om EU's tilgængelighedsdirektiv

Jeg sender jer hermed et holdningspapir fra Danske Handicaporganisationer om EU's forslag til tilgængelighedsdirektiv til brug for mødet i Europaudvalget den 10. juni 2016, hvor direktivet er på dagsordenen.

Tilgængelighedsdirektivet er en meget vigtig politisk sag for Danske Handicaporganisationer.

Jeg vil derfor bede jer tage papiret med i jeres overvejelser, når I skal drøfte direktivet.

Jeg står gerne til rådighed for evt. uddybelse eller spørgsmål.

Med venlig hilsen

Thorkild Olesen

Formand

EU's tilgængelighedsdirektiv - European Accessibility Act

Resumé:

EU-kommissionens forslag til et tilgængelighedsdirektiv skal både sikre ens tilgængelighedskrav for virksomheder på tværs af EU's grænser og støtte medlemsstaternes indsats for at leve op til tilgængelighedskrav jf. FN's Handicapkonvention.

Direktivet skal sikre, at det indre marked er en fordel for både borgere og virksomheder i EU. Tilgængelighedskrav giver borgere med handicap større adgang til mainstreamprodukter og tjenesteydelser i hele EU, og virksomheder får bedre mulighed for at tilbyde produkter på tværs af EU, når der ikke opstår usikkerhed om, hvilke tilgængelighedskrav, der skal opfyldes.

Direktivets anvendelsesområde omfatter tilgængelighedskrav til udvalgte produkter og tjenesteydelser. Udover ikke at omfatte fremtidige tilgængelighedsstandarder vil begrænsningerne i forslaget anvendelsesområde kunne resultere i, at kun dele af en given tjenesteydelse er omfattet af tilgængelighedskravene i direktivet, og dermed kan andre dele være utilgængelige eller i nogle tilfælde resultere i, at hele tjenesteydelsen bliver utilgængelig for personer med handicap.

En udvidelse af fortolkningen af forslaget retsgrundlag vil være med til at understøtte et bredere anvendelsesområde, da EU-domstolens retspraksis viser, at den tekniske kompleksitet ved regulering af et givet marked og forbrugerbeskyttelse i alle aspekter kan tages med i beregning, når der skal foreslås retsakter på grundlag af artikel 114 i TEUF.

Problem:

På nuværende tidspunkt er der enten mangel på eller forskellige standarder og niveauer for lovgivning på tilgængelighedsområdet i EU's medlemsstater, hvilket gør det svært at få fuldt udbytte af det indre marked. Konsekvensen er, at der opstår usikkerhed hos myndigheder, producenter og serviceudbydere om hvilke krav, de skal opfylde for at kunne efterspørge eller udbyde tilgængelige produkter og serviceydelser i hele EU.

Konsekvensen er, at mange af de produkter og tjenesteydelser, der udbydes i EU's medlemsstater, ikke er tilgængelige for personer med handicap, dvs. at personer med handicap ikke kan bruge det pågældende produkt eller den pågældende tjenesteydelse.

Andre produkter og tjenesteydelser har forskellige tilgængelighedsniveauer alt efter, hvilket EU-land de er udviklet i, og hvilke tilgængelighedskrav, der gælder i det pågældende land. Det resulterer i, at personer med handicap ikke på forhånd ved, om de kan bruge produktet eller tjenesteydelsen, da de ikke kender niveauet for tilgængelighed i den pågældende medlemsstat.

Løsning:

Et tilgængelighedsdirektiv vil skabe øget gennemsigtighed, klarhed og sammenhæng på det indre marked for virksomheder i forhold til at sikre tilgængelighed til produkter og services og hermed udbud af tilgængelige produkter på tværs af grænserne i det indre marked.

Det nuværende direktivforslag vil have større mulighed for at opfylde målet, hvis nedenstående forslag til ændringer indarbejdes i forslaget, især er det vigtigt med en udvidelse af anvendelsesområdet.

Anvendelsesområdet (Artikel 1)

Direktivforslagets anvendelsesområde omfatter tilgængelighedskrav til nedenstående produkter og tjenesteydelser:

- computerhardware og operativsystemer
- pengeautomater, billetautomater og selvbetjeningsautomater til check-in
- smartphones
- tv-udstyr relateret til digitale TV-tjenester
- telefontjenester og relateret udstyr
- audiovisuelle medietjenester og relateret udstyr
- fly-, bus-, tog- og søpassagertransport (informations- og billetsystemer)
- banktjenester
- e-bøger
- e-handel

Begrænsningerne i forslagets anvendelsesområde kan resultere i, at kun dele af en given tjenesteydelse er omfattet af tilgængelighedskravene i direktivet, og dermed kan andre dele være utilgængelige, eller hele tjenesteydelsen kan ende med at blive utilgængelig for personer med handicap. Et eksempel er bankforretninger. Forslaget stiller f.eks. ikke krav til bankerne om at gøre de fysiske filialer eller betalingsterminaler tilgængelige.

Det foreslåede anvendelsesområde kan med fordel udvides til at dække yderligere produkter og tjenesteydelser. Det nuværende forslag tager ikke potentielle kommende hindringer for udbud af tilgængelige produkter og tjenesteydelse på tværs af grænserne i betragtning. Den

gradvise implementering af FN's konvention om rettigheder for personer med handicap vil sandsynligvis medføre flere tilgængelighedsstandarder og -lovgivninger i medlemsstaterne, end de der på nuværende tidspunkt er en del af Kommissionens "Impact Assessment". Disse standarder og retningslinjer vil ikke være omfattet af direktivet og vil dermed ikke blive harmoniseret. Det kan resultere i, at virksomheder, der arbejder inden for sektorer på markeder, der ikke er omfattet af forslaget's anvendelsesområde, ikke medtager tilgængeligheds løsninger i den langsigtede planlægning.

Baggrunden for at gøre fortolkningen bredere kan findes i EU-domstolens retspraksis, der viser, at den tekniske kompleksitet ved regulering af et givet marked og forbrugerbeskyttelse i alle aspekter kan tages med i beregning, når der skal foreslås retsakter på grundlag af artikel 114 i TEUF¹. Den nuværende markedsfragmentering er således ikke det eneste kriterium, som kan bruges, når direktivets anvendelsesområde skal fastsættes. Det nuværende forslag kan med baggrund i dette med fordel udvides med nedenstående områder:

- betalingsterminaler såsom salgssted/kunde-betalingskortsystemer;
- hoteltjenester;
- forsikringstjenester, herunder private og offentlige pensionsordninger;
- elektroniske udgaver af aviser og blade;
- bygninger, der har forbindelse til eller giver adgang til produkter og tjenesteydelser, som i øvrigt falder under direktivets anvendelsesområde;
- websites og mobilapplikationer, der stilles til rådighed af økonomiske operatører, der i øvrigt falder under direktivets anvendelsesområde.
- Husholdningsprodukter som f.eks. hårtørrere, vaskemaskiner, opvaskemaskiner og frysere.
- Transportinfrastruktur og transportmidler, der ikke er dækket af anden EU-regulering vedr. tilgængelighed

Områderne ovenfor er bl.a. områder, der knytter sig til det nuværende område som f.eks. betalingsterminaler, der er relevant for banktjenester. Banktjenester er en del af forslaget, men ikke betalingsterminaler, det produkt, der ofte benyttes til at foretage en banktjeneste. Andre områder som f.eks. husholdningsprodukter er markeder, der er domineret af store internationale producenter og hermed et meget internationaliseret marked. Det sidste eksempel er transport og hoteltjenester, der er med til at muliggøre fri bevægelighed i EU.

Definitioner (Artikel 2)

¹

[Domstolens dom C-217/04 Det Forenede Kongerige mod Parlamentet og Rådet, 2. maj 2006.](#)

Direktivet kan med fordel udvides med en definition af ”websted” for at undgå enhver mulig misforståelse i forbindelse med levering af visse funktioner på et givent websted gennem anvendelse af tredjepartswebsites. Det er vigtigt, at alle websteder og disses funktioner med relation til produkter og tjenesteydelser, som falder under direktivets anvendelsesområde, er omfattet af definitionen.

Markedsovervågning af produkter (Artikel 17)

En aktiv markedsovervågning skal være med til at undgå, at en effektiv og gennemsigtig gennemførelse af det foreslåede direktiv i alt for høj grad kommer til at afhænge af individuelle klager. En tilgang til markedsovervågning, der er baseret på individuelle klager, medfører en betydelig risiko for vilkårlig gennemførelse af direktivet og potentielt også forskellige vilkår for økonomiske operatører i medlemsstaterne - en situation, som direktivet netop er bragt til verden for at undgå.

Gennemførelse (Artikel 27)

Den foreslåede gennemførelsesperiode på seks år er for lang, når man tager i betragtning, at størstedelen af de produkter og tjenesteydelser, der er en del af forslaget, ligger inden for det digitale område. Hvis anvendelsesområdet udvides til også at omfatte bygninger, kan man anvende en progressiv gennemførelsesperiode med længere tid for fysisk tilgængelighed og en kortere for digitale løsninger.

Baggrund:

Tilgængelighed gør det muligt for personer med handicap at anvende standardprodukter og -tjenesteydelser på lige fod med andre. Efterspørgslen efter tilgængelige produkter og tjenesteydelser er stor, og antallet af borgere med handicap vil stige betydeligt med EU's befolknings aldring. Som følge af den demografiske aldring forventes det, at der i 2020 vil være ca. 120 mio. personer med handicap i EU.

En bedre funktion af det indre marked for tilgængelige produkter og tjenesteydelser vil imødekomme både disse borgeres/forbrugeres behov og virksomhedernes behov.

I dag kan virksomheder konfronteres med forskellige og ofte modstridende nationale tilgængelighedskrav, der forhindrer dem i at drage fordel af det indre markeds potentiale.

Direktivet skal hjælpe medlemsstaterne med at opfylde deres nationale forpligtelser, samt deres forpligtelser med hensyn til tilgængelighed under konventionen om handicappedes rettigheder, og dermed indfri EU's forpligtelser som part i konventionen.

Som nævnt ovenfor er lovgivning, standarder og retningslinjer vedrørende tilgængelighed allerede i et vist omfang præget af forskelle mellem medlemsstaterne, og der vil

sandsynligvis komme flere til efterhånden som medlemsstaterne udvikler nye tilgængelighedsregler. Dette er til dels en følge af, at konventionen om rettigheder for personer med handicap træder i kraft i EU og de fleste medlemsstater, da dens bestemmelser er af en meget generel karakter, som gør dem åbne for forskellige fortolkninger og forskellig praksis, når de gennemføres på nationalt plan.

Derfor står myndigheder og virksomheder ofte i en usikker situation, både hvad angår tilgængelighedskravene til eventuelle grænseoverskridende salg af produkter og tjenesteydelser, og med hensyn til den relevante politiske ramme for tilgængelighed. Endelig er der risiko for, at der vil opstå yderligere usikkerhed i fremtiden under medlemsstaternes videre gennemførelse af konventionen om handicappedes rettigheder.

DH's vurdering:

Tilgængelighedsdirektivet er en meget vigtig politisk sag for Danske Handicaporganisationer (DH). DH ser dette direktiv som et instrument til at sikre tilgængelighed på den billigst mulige måde og på en måde, der skaber ens regler for alle virksomheder i Europa.

Direktivet er et godt eksempel på et forslag til et europæisk direktiv, der skal sikre, at det indre marked er en fordel for både borgere og virksomheder i EU. Med direktivet får borgere med handicap større adgang til mainstreamprodukter og tjenesteydelser i hele EU, når der udbydes tilgængelige produkter og services. Virksomheder får bedre mulighed for at tilbyde produkter på tværs af EU, når der ikke opstår usikkerhed om, hvilke tilgængelighedskrav, der skal opfyldes. Med forslaget kan man få øget tilliden i gruppen af forbrugere med handicap til, at tilgængelighedskrav også er opfyldt ved indkøb på tværs af grænserne som f.eks. ved E-handel, der er en del af forslaget.

Det er vigtigt at understrege, at ikke alle tilgængelighedskrav giver ekstra omkostninger eller arbejdsgange, men kan f.eks. handle om en omlægning af arbejdsgange og processer, der efterfølgende resulterer i tilgængelige produkter eller tjenesteydelser.

Desuden mener DH, at regeringens måde at opgøre de mulige omkostninger ikke stemmer overens med direktivets målsætning. Man skal ikke se på omkostninger, der opstår ved tilpasning af eksisterende produkter og tjenesteydelser, men udelukkende på nye. Desuden er der fra regeringens side et manglende fokus på de økonomiske gevinster ved direktivet. Danske virksomheder, der eksporterer til EU-lande, vil ikke blive mødt med tilgængelighedskrav, som ikke gælder i Danmark, og da stor del af Danmarks økonomi er eksportøkonomi, vil dette være til stor fordel for det danske marked. Forslaget har især mulighed for at give mindre udbydere af tilgængelige produkter og tjenesteydelser adgang

til et større marked uden for det ofte meget lille nationale marked. Desuden vil der blive et bredere udvalg af tilgængelige produkter og serviceydelser, formentlig også til lavere priser.

Erfaringerne i handicaporganisationerne viser, at uvidenhed ofte er en stor barriere i forhold til tilgængelighed. Forslaget vil bidrage til at skabe den fornødne opmærksomhed og viden om tilgængelighed. Her er det også vigtigt at tilføje, at direktivet ikke vil træde i kraft over natten, men vil have en gennemførelsesperiode, i hvilken erhvervslivet kan forberede sig på at leve op til kravene.